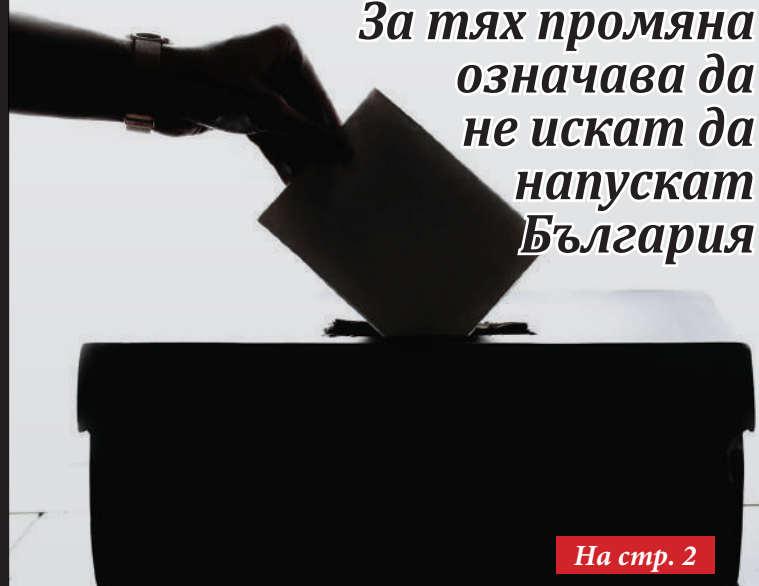

ГЛАСУВАХА ЛИ МЛАДИТЕ?

За тях промяна означава да не искат да напускат България

На стр. 2

В нито една гържава избирателната активност на младите (18 – 29-годишните) не е по-висока от тази на по-възрастните. Този проблем не е нито нов, нито се ограничава до територията на една гържава. Мнозина подценяват правото на глас на младите и току-що навършили пълнолетие. Въпреки усилията да се привлече гласът на младежта, политическите партии трудно достигат до тази демографска група. Те не осъзнават, че подмладяването на партийните членове не е решението на този проблем, а само първата стъпка в правилната посока.

С адреналин в кръвта

Височинният туризъм – поредният бизнес или разходка на живот и смърт

Роген с адреналин в кръвта – така би могъл да бъде описан всеки авантюрист, решил да поеме по стръмните и залегени склонове на някои от осемхилядниците по света. Сред тях се нареждат и българите, които смело и безстрашно изкачват връх след връх в търсене на силни усещания или професионална удовлетвореност.

На стр. 7

Какво е да си ЖЕНА

Героинята на Мария Бакалова в „Борат 2“ израства от неграмотно селско девойче до журналистка

На стр. 9

„Нямало едно време...“

Имало едно време...“. Така започват приказките, нали? Онези за малки и големи, изпълнени с вълшебства и магии, способни да променят света. Историята, която аз ще ви споделя, също разказва за едни нови вълшебства, които оказаха и продължават да оказват силно влияние върху света, който сме си изградили. Тя започва обаче с нетрадиционното „Нямало едно време...“.

Всеки сега си задава въпроса как ли ще продължи изречението. Може би някои от вас вече се досещат, други правят различни предположения, но моят отговор е този: нямало едно време цифрови технологии. Смартфони. Таблети. Лаптопи.

На стр. 11

За COVID от първо лице

Историята за мен, а предполагам и за всички в България, започна на 13 март, петък, 2020 година, когато в магазинчето, в което работех, се случи нещо необичайно.

Пандемията промени живота на всеки от нас

На стр. 6

АНАТОМИЯ НА КОНСПИРАТИВНИТЕ ТЕОРИИ

На стр. 5

Или как да различим безспорните факти от техните интерпретации

Според Оксфордския речник терминът „конспиративна теория“ се среща за първи път с това си значение в статията „Американски исторически преглед“ от 1909 година. Оттогава насам той почти винаги се използва с негативно значение.

Гласуваха ли младите?

В нито една държава изборителната активност на младите (18 – 29-годишните) не е по-висока от тази на по-възрастните. Този проблем не е нито нов, нито се ограничава до територията на една държава. Мнозина по-ценяват правото на глас на младите и току-що навършилите пълнолетие. Въпреки усилията да се привлече гласът на младежта, политическите партии трудно достигат до тази демографска група. Те не осъзнават, че подмладяването на партийните членове не е решението на този проблем, а само първата стъпка в правилната посока.

За тях промяна означава да не искат да напускат България

Седмица след изборите, макар с преброени бюлетини и потвърдени проценти, България се намира в една изключително неудобна ситуация, в която не се знае ще се формира ли, или не ново правителство. Един от големите въпроси остава – взеха ли младите участие в тази политическа сага и упражниха ли своето право на глас.

След проведените в социалните мрежи няколко анкети, съдържащи въпроса „Гласувахте ли?“, се събраха 750 отговора. Изненадващо отговорът „не“ присъстваше само 76 пъти. Разбрах, че едва 10% от младите в моето обкръжение не гласуват. Но по-важният въпрос в случая е защо гласуват или не гласуват младите.

Причината изборителната-активност на младите да все още толкова ниска, макар тенденцията да показва лек растеж за последните години, е, че техният глас като че ли не се търси толкова от политиките. А когато е търсен, е по грешния начин. Повечето млади свързват упражняването на правото на глас с пътя към промяната, но те не виждат признаци за това в партийните идеи и листи. За младите промяната означава липса на желание да напуснат България. Но не са много кандидатите, в които младите могат да се разпознаят. Причината е, че политиките по никакъв начин не представляват интересите на младите.

Малко са кандидатите и партиите, като цяло, които се фокусират върху проблемите на модерното общество, на новото поколение, проблемите, които засягат младите пряко. Става дума за въпросите за равенство-

то, сериозни образователни реформи, психично здраве, глобалното затопляне и гр. Това са неща, които истински вълнуват младите, но рядко или изобщо не намират място в партийните програми. Един от основните проблеми е, че България все още се бори със стари проблеми, превър-

нали се в част от българската политическа картина – корупция, слаба икономика. А това не помага за справянето с новите проблеми, от които младите са най-потърпевши.

Друга трудност, пред която се изправят младите гласоподаватели, е изграждането на собствено и неза-

висимо мнение, което се различава от чутото у дома. Но за да стане това, е нужно те да бъдат добре информирани и да покажат любопитство и интерес. Без желание да участваш в разговори за политиката, шансът един млад човек да си изгради мнение по политическите въпроси, е сложен. Истината е, че в България постоянно се говори за политика, но нищо не се казва. А младите странят от нея, защото се страхуват. Страхуват се от това, че не разбират и няма кой да ги научи. Понякога дори изпитват срам от това да задават въпросите, които имат. Повечето млади не се чувстват компетентни по политическите въпроси и не разбират отговорността на това свое право. На 18-годишна възраст човек иска да гласува, защото това е нещо, което не е правил досега, нещо ново.

Решението на този проблем е най-вече в активното обсъждане на политическите теми и овладяването на този страх – в училище, но и извън него. Създаването на кампании, целящи да информират младите за изборите, но най-вече защо е важно да се гласува. Гласуването е толкова демократично право, колкото и проява на отговорност, която не всеки току-що навършил пълнолетие разбира. Но за да осъзнаят тежестта на своя глас, младите се нуждаят от напомняне защо техният глас е от значение.

Независимо колко е голям процентът на изборителната активност има млади, които упражняват своето право на глас. Общото между тях е желанието за промяна и това да бъдат чути.

Веселин ДАМАСКОВ

Ето какво отговориха участниците в импровизираната анкета на въпроса „Защо гласувахте или защо не?“:

„Вярвам, че гласът ми не е без значение и че той е важен за бъдещето ни.“

„Искам промяна и е важно да се гласува, за да не може човек след това да се оплаква.“

„Гласувах, защото не ми ся, че с мълчание нещо ще се постигне. Повечето хора казват: „Моят глас няма да промени нищо“, „Няма за кого да гласувам“ или „Всички са еднакви“. Ние сме тези, които определяме бъдещето, с мълчалив протест какво точно се променя? Смятам, че липсата на елементарни знания (и лека доза типична по български завист) поражда подобен тип изказвания. Всеки човек, който се смята за интелигентен и здравомислещ, трябва да упражни правото си на глас.“

„Тенденцията все повече българи да търсят по-добра перспектива извън границите на страната ни, за мен е напълно разбираема. След като работих няколко месеца в чужбина, успях да вникна в мотивите им. А аз гласувах в името на онези мотиви, които ще ни задържат тук – в България.“

„Искам да съм част от съдбата на държавата ни и да участвам в промяната към нещо по-добро.“

„Не може да нямаш мнение за това кой те ръководи и взима решения от твое име.“

„В едно развито демократично общество, за да имаш правото да изискваш каквото и да е било от страна на институциите, на първо място, трябва да си упражнил правото си на глас. Гласуването е отговорност на всеки един гражданин.“

„Само с гласуване можеш да предявяваш изисквания към управляващите; с гласуване подпомагам консолидацията на гражданско общество; подкрепям най-малкото зло, отнемам частичка от хегемонията на по-големите политически злодеи.“

„Гласувах, защото това определя кой ще управлява държавата, съответно какво в нея ще се промени и развие. Въпреки че тежестта на един глас е много малка, колкото повече хора отидат да гласуват разумно, толкова повече се увеличава шансът в парламента да влязат депутати, които са подходящи за тази длъжност.“

„От изборите ни зависи бъдещето, а да не гласувам, е просто безотговорно.“

Нека стартираме прегледа на тазгодишните нестандартни парламентарни избори с кратка ретроспекция. През 1919 г., повече от век назад в миналото, българите гласуват за 18-ото народно събрание по време на смъртоносна световна пандемия от испански грип. В тази повратна година дори патриархът на българската

литература Иван Вазов поема риска от болестта, за да изяви гражданската си позиция. Може би с лека доза ирония числото 19 се оказва символично в родната политика. Тази година българските парламентарни избори се проведеха под знака на COVID-19 – вируса, който вече втора година променя статуквото в социалния и политическия живот както в

България, така и по света. Това събитие беляза именно вторите в историята избори, провели се в условия на пандемия. Само преди година и половина никой от нас не погизираше, че подобен феномен може да се повтори в съвремието. И въпреки огромната заплаха парламентарните избори за 45-ото народно събрание станаха факт на 4 април.

След изпълнената с промени 2020 г., включително и продължилите месеци наред протести срещу управляващите, изборите бяха наложителната крачка напред. Възникнаха много въпроси за това как ще се проведе толкова мащабна дейност по време на поредния пик на заразата. Въпреки многото предизвикателства „Избори 2021“ се осъществиха със значителен успех и дори отбелязаха ръст в избирателната активност с 50,6% гласували на фона на цялото пълнолетно население. И докато през ноември американците имаха възможността да изберат своя нов президент чрез гържавната поща, при нас този метод остава само обект на дискусия. Както по-велява родната традиция, българите бяха разпределени в избирателни секции и лично пуснаха своите бюлетини в урните. Гласоподавателите се отправиха към обозначените места под контрола на противоепидемичните правила, за да гласуват машинно или на ръка. Загължителните мерки по време на изборите не се отличиха с нещо ново или нетипично за вече утвърдените през последната година наредби. Всяка избирателна секция беше обозначена с табели и знаци, които напомняха правилата за безопасност. Загължителната маска отново беше налице, както и дистанцията от метър и половина между всеки човек в сградата. При наличие на дълги опашки гласоподавателите бяха пускани един по един, за да се избегне струпване на хора. Дезинфекцията на ръцете също беше загължителен елемент в процедурата по гласуване, като всички членове на секционните избирателни комисии бяха загължени да носят и предпазни ръкавици. По-рано през годината на тях им беше дадена и зелена светлина за ваксинация, като бяха включени в третата фаза на ваксинационния план. За да се избегне прекомерното докосване на повърхности, завесите на кабините бяха премахнати и вместо това помещенията бяха разположени към стена, за да се запази тайната на вота. С тези познати ни вече мерки се осъществиха „Избори 2021“. Съдейки по процентния дял на гласувалите, тези правила не попречиха на българите да гадат своя вот.

Успешно премина и гласува-

Гласуване по време на пандемия

Нови правила и изисквания съпътстваха вота за 45-ото Народно събрание

нето в многото COVID отгеления в болниците в страната. Бяха съставени 88 секции в лечебните заведения, които да спомогнат неподвижната част от населението. Според официални данни в най-голямата болница в България – „Пирогов“, право на глас са упражнили 144 болни от вируса, както и още десетки страдащи от други заболявания и персоналет на болницата. „Александровска“ болница също отчете висока избирателна активност.

Може би най-голямата въпросителна около провеждането на тазгодишните парламентарни избори беше свързана с жителите под карантин и упражняването на правото им на вот в домашни условия. Именно тук възникнаха и най-много организационни проблеми.

В страната бяха обособени 283 подвижни избирателни секции, от които 51 в столи-

цата. На теория процедурата даде изглед за добър компромисен вариант в утежнената настояща ситуация. Група от специалисти, оборудвани със защитни маски и костюми, трябваше да посетят дома на заразените гласоподаватели, да доставят хартиена бюлетина, която да бъде попълнена въкъщи и след това връчена обратно на подвижната избирателна комисия.

Професионалисти коментираха, че капацитетът на подвижните избирателни секции, както и записаните граждани са много малко на фона на общия брой карантинирани в упоменатия период. Този метод за гласуване беше съпътстван и от редица бюрократични изисквания, които значително затрудниха много от подалите заявки за гласуване от въкъщи.

Централната избирателна комисия постави срок до 31 март, в който възпрепят-

31 формации влизат в битка за парламента

В битката за народния вот на 4 април се включиха 31 формации – 8 коалиции и 23 групи. Справка в регистъра на политическите партии сочи, че през последната година са регистрирани общо 6 организации на политики. Пет от тях са се явили на изборите – Гражданската платформа „Българско лято“, ПП „Нация“, Движение на непартийните кандидати, „Републиканци за България“ и „Има такъв народ“. В състава им влизат както досега неизвестни на политическата сцена играчи, така и стари познанияци от последния кабинет на ГЕРБ. Едни от най-колоритните лица сред лидерите на партиите – кандидати за 45-ото народно събрание, остават обвиняемият бизнесмен, укриващ се в Обединените арабски емирства – Васил Божков, и шоуменът Станислав Трифонов, чиято партия „Има такъв народ“ измести БСП от заветното второ място по гражданско одобрение. Въпреки че постижението им бе забележително, чуждестранните медии изпитаха затруднения с превода на името на формацията, а също и с това на „Исправи се! Мутри вън!“. Най-голямото изпитание се оказа думата „мутри“, която е заменена с „мафия“ във всички издания зад граница.

Петя КРЪСТЕВА

стваните от вируса имаха възможност да подадат заявление за дистанционно гласуване. Поради бързите темпове на заразата и прозореца от 4 дни между срока за подаване и деня на изборите това се оказа проблем за много от желаещите да гласуват. Поставените под карантин след 31 март се оказаха безпомощни пред установения ред от ЦИК. Друга пречка възникна и с изискването

Продължава на стр. 8

Безкрайната спирала

„Ако от изборите зависеше нещо, щяха да ги забранят.“ Или поне така твърди Марк Твен преди близо два века. Днес, през 2021 г., тези думи звучат все по-актуално и се преповтарят от статус на статус издебрите на родното фейсбук пространство. Вперили погледа си в идващите предсрочни избори на 11 юли, всички ние се питаме едно: дали изходът от тях най-после ще донесе така желаната от нас стабилност? Или страховете ни за безкрайна спирала от избори тепърва ще се превършат в реалност?

Но нека преди да това да разгледаме фактите.

В последните години редовните парламентарни избори не са най-често срещаното явление у нас. Особено откакто познаваме управлението на Бойко Борисов. Последното Народно събрание (преди 44-мото), което издържа мандата си докрай, е 40-ото, познато и като „Тройната коалиция“. То продължава от 2005 до 2009 г. и е известно с въвеждането на плоския данък от 10%, учителските стачки и т.нар. поправка „Ванко 1“. И въпреки че е достатъчно компрометирано, тогава думата „Оставка!“ все още не е част от ежедневието на българина. За това искане се заговаря малко след 2011-а година, а от 2013-а нататък то не слиза от политическия речник. Но нека се върнем на казуса „Предсрочни избори“.

Както вече стана ясно, 40. НС е едно от последните, изкарало изцяло мандата си. След това се появява „Борисов 1“, който подава оставката си малко преди изтичането на четирите години властване. Зимата на нашето антимонополно недоволство от

2013 г. е причината да видим началото на края на „стабилността“

в гържавата. След покълването на семето на националния бунт се появява 42. НС, което остави ярка следа у всички нас. #КОЙ, #ДАНСwithme, „Предлагам за председател на ДАНС да бъде избран г-н Делян Славчев Пеевски“ и протестите, продължили от юни 2013 г. до юли 2014 г., доказват, че властта се дава трудно. И все пак – (с)дадена е и така

станахме свидетели на нови предсрочни избори, след които Борисов печели... и отново подава оставка... после отново печели. И така, докато 44-мото НС се превърна в първото, което той изкара докрай. Макар и предимно през „Фейсбук“.

Очевидно е, че политическата класа в момента се изменя

а в мътни води винаги е най-трудно да се ориентираме коя е „правилната посока“. Затова и гласоподавателите все повече се объркват кое е „доброто“ и кое „лошото ценге“. Според „Маркетинкс“ разликата между коалицията ГЕРБ – СДС и ПП „Има такъв народ“ се стопява все повече и повече, както и тази в процентите на останалите партии. Наличието на толкова много партии, които имат шанс да влязат в парламента, сочи само едно – обществото е дълбоко фрагментирано. Спрямо политическия компас нито една партия (освен „Български патриоти“ и БСП) не може да се идентифицира в който и да е от квадрантите (националсоциалистически, либерално-социалистически, националдемократичен, либерално-демократичен). Самият Слави Трифонов – лидер на „Има такъв народ“,

каза пред Петър Волгин в „Политически НЕкоректно“, че партията му не е нито лява, нито дясна. Това обърква хората, не им дава ясна посока и така може да ги отблъсне от идеята да гласуват. Защото човек има нужда от ясна визия и още по-ясна посока пред себе си. Мътните води не предлагат това. В тях по-възможно е човек да потъне.

Политическият анализатор и бивш член на ДПС Осман Октай говори пред Веселин Дремджиев в „Денят“ именно за

безкрайната спирала от предсрочни избори

Той споделя, че според него е необходимо да преминем през тази „цедка“ на множеството от предсрочни избори, за да изкореним това, което наричаме status quo. Независимо дали това е верен анализ, или не, със сигурност подобна перспектива ще доведе до ментално изтощение на малкото граждански активни хора. Както от неговите думи, така и от социологическите проучвания в момента, по всичко изглежда, че едга ли т.нар. „протестни партии“ ще съберат достатъчно голям процент, за да получат мандати, достатъчни за мнозинство, рес-

Навлизаме ли в период на постоянни избори?

пективно кабинет. Затова е важно да не отхвърляме теорията за спирала на безкрайните избори на Осман Октай. От 2013 г. всички всъщност сме подготвени за нея.

Това са фактите, сочещи към необходимостта от глъба поредица от предсрочни избори, за да може евентуално да се възстанови стабилността в гържавата. Сигурни са няколко твърдения. Не навлизаме тепърва в безкрайната спирала на предсрочните избори – затегнали сме коланите към това пътешествие още от „Борисов 1“. Това рефлектира по един-единствен негативен начин върху обществото –

то става още по-апатично в политически аспект

защото не вижда преки и бързи резултати от желанието му да гласува (пог 50% избирателна активност на последните парламентарни избори ни показва именно това). Нежеланието за поемането на отговорност от т.нар. опозиционни партии завърта цикъла от неспособност за формиране на „ново, свежо“ правителство и гвиженето по спиралата не-обратимо продължава.

На въпроса „Навлизаме ли в период на постоянни избори?“ отговорът е, че ние отдавна сме в него. Важният въпрос, който трябва да си зададем, е „Как можем да разкъсваме този твърде порочен кръг?“. И ако Марк Твен е казал: Ако от изборите зависеше нещо, щяха да ги забранят“, то един от любимците на младите – Ицо Хазарта, твърди точно обратното: „Никой не би хвърлял пари да купува гласове, ако изборите нямаха значение“. Може би именно повишаването на избирателната активност е ключът към изхода от безкрайната спирала.

Кристина ДИМОВА

„САЩ стоят зад атаките от 11 септември“, „стъпването на Луната е холивудски филм“, „5G мрежите помагат за разпространението на коронавируса“. Конспиративните теории нямат край. Възходът на интернет и развитието на социалните медии през последното десетилетие създават благоприятни условия за всякакви предположения. Най-обсъжданата тема в момента безспорно е пандемията от коронавирус. Заедно с разпространението на заразата се увеличават и всевъзможните теории за конспирации. Конспиративната теория се използва, за да се означаи идеята, че определени събития са продукт на тайни замисли, които са неизвестни на широката публика, но въпреки това придобиват популярност.

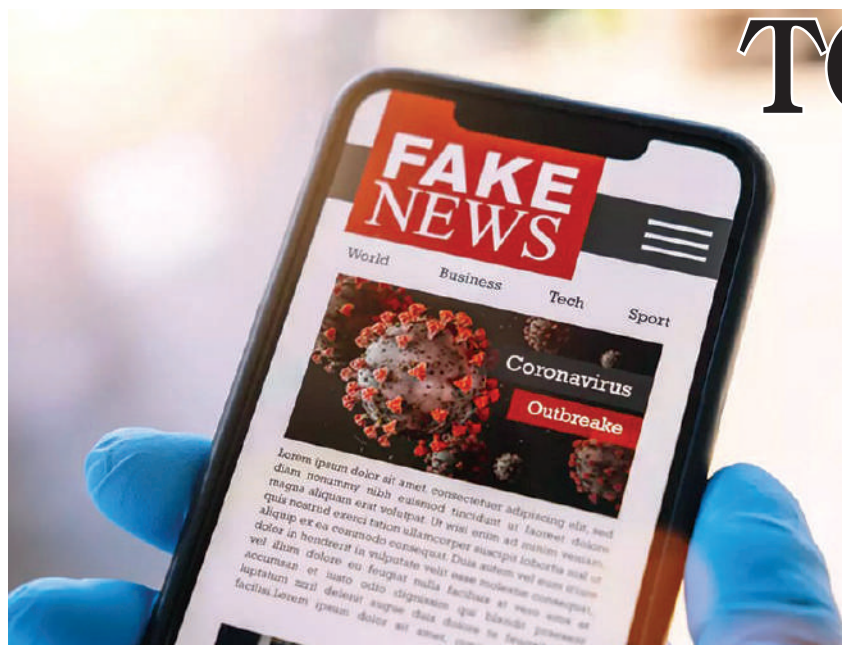
Анатомия на конспиративните теории

Според Оксфордския речник терминът „конспиративна теория“ се среща за първи път с това си значение в статията „Американски исторически преглед“ от 1909 година. Оттогава насам той почти винаги се използва с негативно значение. Авторът на книгата „Теория на конспирацията: Предисторията от XIX век за концепцията на XX век“ (2019) Анджо Макензи обаче пише, че към XIX век терминът „конспиративна теория“ „не носи никакви конотации, нито положителни, нито отрицателни“. Днес все още различните конспиративни теории предизвикват негативни реакции сред мнозинството.

В своята книга „Култура на конспирацията: Апокалиптичните визии в съвременна Америка“ (2003) Майкъл Баркун твърди, че конспиративните теории не са просто конспирации, а „действителни скрити сюжети, планирани и/или извършени от две или повече лица“. От друга страна, те са „шаблон, наложен на света, за да придадат ред на събитията“.

Дали обаче конспиративните теории са начин да си обясним дадени събития, или са лъжи, които целят да манипулират масите?

Повечето теории на конспирациите са свързани с исторически събития, посочвани като примери за тероризъм от страна на дадено правителство и власт спрямо собствения народ. Впоследствие те се приписват на политическите противници. И до днес определени кръгове в американското общество продължават да винят тогавашния президент на страната Франклин Рузвелт за ужаса в Пърл Харбър през 1941 година. Твърди се, че Рузвелт е знаел за готвеното нападение (макар и да не е оценявал мащабите му), смятайки загубите за по-маловажни от факта, че американската нация най-после ще бъде обединена и готова за война. Друг случай, около

Или как да различим безспорните факти от техните интерпретации

които теории не спират да се създават и днес, е атаката срещу Джон Кенеди. Много американци, а и хора по цял свят, отказват да се примирят с факта, че изстрелите срещу президента трябва да се разглеждат като дело на един човек, получил съвсем случайно възможността да впише името си в историята. Точно обратното – те вярват в заговор срещу Кенеди и обвиняват мафията, ЦРУ, крайните десни сили, кубинците, руснаците. Подобни конспиративни теории настройват американците едни срещу други и ги карат да се съмняват в тези, които ги управляват.

Подобен е случаят с Бил Гейтс, на когото приписват предизвикването на пандемията от коронавирус. Според конспираторите именно Гейтс е създателят на заразата, като целта му е да постави под контрол целия свят. Всъщност именно той предупреждава какво би се случило при потенциално възникване на пандемия от вирус. Това става на научния форум Event 201. Датата е 18

октомври 2019 г. и предхожда с няколко седмици първите новини около възникването на COVID-19 кризата в провинция Ухан, Китай, през декември. Виртуалният експеримент използва въображаем вирус, за да установи какви биха могли да бъдат евентуалните заплахи върху социалната, икономическата и здравната екосистема в световен мащаб. Но за съжаление и на организаторите на Event 201 много от параметрите са идентични с начина, по който коронавирусът обхвана над 200 страни по цял свят.

Извадена от контекста на събитието, ролята на Гейтс беше сменена от пророк в създател на пъклен план. А конспирациите и фалшивите новини не закъсняха.

За разлика от фалшивите новини, които непрестанно се появяват в медийното пространство, конспирациите се пораждат от нови явления: 5G мрежите, които опасно влияят на организма ни, разпространението на коронавируса, който според конспираторите

е създаден изкуствено от американците, за да сруне икономиката на Китай и да промени световния рег.

Докато фалшивите новини се разпространяват с цел сензация, конспирациите имат емоционална, а не рационална функция. В своята книга „Съединени параноични щати“ изследователят Джеси Уокър разучава интереса на американците към конспирации от всякакъв вид. Той стига до извода, че тази мания, която се разпространява в целия свят, е поради неспособността на хората да претеглят достатъчно добре предлаганите им аргументи. Веднъж попаднал в капана на дадена конспиративна теория, човек просто се отказва от по-задълбочено изследване на проблема, пише Уокър и предупреждава, че и най-умните глави понякога не могат да различат истината от заблудата.

Тенденцията сочи, че в конспиративните теории вярват социално онеправданите и губещите. За тях това е начин да се противопоставят на елитите. В този ред на мисли, българите са особено уязвими на конспиративно мислене. Ние винаги търсим скрит замисъл зад нечие решение и подлагаме под съмнение всякакви предприемани действия.

Границата между конспиративното мислене и параноичното обаче е много тънка. Здравните конспирации са перфектният пример. По време на антиправителствените протести през изминалата година на жълтите павеза имаше и антиваксъри. Те се обявиха против задължителното ваксиниране

Продължава на стр. 9

За COVID от първо лице

Пандемията промени живота на всеки от нас

Винаги съм си мечтала един ден да се събудя и да не се налага да ходя на училище или поне да мога да се обучавам вкъщи, когато сутрин ми е трудно да стана, студено е или просто ме мързи да отида до автобусната спирка. Три години след като завърших училище, се случи нещо доста по-значимо от тази, на пръв поглед, невъзможна и детинска мечта.

Историята за мен, а предполагам и за всички в България, започна на 13 март, петък, 2020 година, когато в магазинчето, в което работех, се случи нещо необичайно. Там се продават хранителни стоки. Всички слушахме дни наред как хората масово изкупуват магазините. На някои им се стори смешно, на други – несериозно, на трети – познато, а четвърти въобще не обърнаха внимание. Но само служителите знаят колко страшно бе това. Вече повече от година си спомням този ден, сякаш е бил вчера. Хора на всякаква възраст, познати и непознати, изкупуваха наред брашно, сирене, ориз и варива, също макароните и захарта. Не можехме да повярваме какво се случва, просто продавахме и се лутахме между насипните продукти, щанда за млечни храни и касата. Междувременно слушахме журналисти по радиото да обясняват, че гържавата се затваря, а хората изкупуват магазините. В края на работния ден магазинът беше почти изпразнен. Но това е самото начало на така наречена „ковид история“.

Този петък беше моят последен работен ден за цели 10 месеца. Докато все още осмислях случилото се, реших да не ходя на работа, а само седмица след това ми съобщиха, че се налага да ме съкратят поради масовата забрана за работа на малките магазини. Никога не си бях представяла, че ще бъда съкратена, и то поради подобна причина. В същото време и университетите се прехвърлиха онлайн (ето тук се сбъдна мечтата ми за обучение вкъщи).

И така започна нова страница от моя живот

Аз и семейството ми останахме вкъщи (някои да учат, други да работят). През първите два месеца на пандемията открих ново хоби – да готвя. Това продължава и досега.

Следващите месеци започнах да се занимавам със земеделие. Живея във Владая и тук има възможност за това. Преди пандемията не си бях представяла дори, че ще започна да се занимавам с градинарство и че това ще ми доставя удоволствие. Много обичам да работя буквално под слънцето. Както много от вас, така и аз се отдадох на гледането на филми и сериали. Стари класици и нови заглавия изпълваха голяма част от времето ми, прекарано вкъщи.

Пандемията направи и едно нещо, което също не беше планирано

Това е едно от хубавите неща, които ми се случи през изминалата година – осиновихме си домашен любимец – котето Соня. Моментално го заобичахме и смятам, че дойде като ангел на точното място и в точното време.

Въпреки наложените строги ограничения за пътуване в цял свят успях да се разходя из родината. И не само. Посетих Сапарева баня, Дупница

и Обзор. COVID-19 успя да ни подтикне да обърнем повече внимание на собствената си страна и красотите ѝ.

По-късно реших да замисля за Албания въпреки всички ограничения, тъй като там имам много скъпи хора за мен, които не бях виждала дълго време. Прекарах прекрасно. Страната е много красива, богата на забележителности, има две морета, планини и реки. Бях в град Дуръс, който се намира на Адриатическо море. Тогава там имаше много по-малко заразени и починали от коронавирус, но маските носехме при всяко излизане и пазаруване.

След като се върнах в България в началото на месец септември, бях подложена на 10-дневна карантина. Последни топли дни в София, току-що откритата трета линия на метрото, протести и още много нови неща из столицата, а аз бях принудена да стоя вкъщи. След като карантината изтече, първите две неща, които направих, бяха да се повозя на новото метро и да си направя пикник.

През октомври започна трети курс от моето обучение по специалност „Журналистика“. Заниманията продължаваха да са онлайн. В продължение на четири месеца си търсих работа в различни сфери, но за съжаление, не успях да си намеря нещо подходящо. Много се зарадвах, когато ми се обади моята бивша работодателка и каза, че много би се радвала да се върна на работа. Приех веднага.

Колкото до разгорилите се дебати покрай пандемията – изкуствено създаден вирус, по-скоро политика, отколкото COVID-19 или пък коронавирус не съществува – българите винаги са били в двете крайности по даден въпрос. Точно тук идват и въпросите:

„За или против маските“, „За или против ваксините“

В началото на пандемията дори аз смятах, че се преувеличава с информацията, с брифингите и паниката, при положение че нямаше дори един болен от COVID, когото да познавам лично. Но това продължи само до май т. г., когато започнаха да се разболяват и познати. Когато пък чуя гумите по-скоро политика, отколкото вирус, веднага се сещам за Националния оперативен щаб. В никакъв случай не смятам, че вирусът е обикновена настинка, той е много опасен и коварен, също така взема жертви и удря по най-слабите ни места. Много познати хора станаха жертва на COVID-19, а още повече се заразили и го изкараха.

Не трябва да се вярва на тези безкрайни грешни теории и конспирации. Убедих се в това, когато и аз се срещнах с COVID-19 от първо лице. Дойде неочаквано и до последно си мислех, че това е обикновена настинка, но PCR тестът се оказа положителен. Как протече вирусът при мен? Изолирах се за две седмици вкъщи и не излизах никъде. Пух витамини и лекарства. Прехвърлях през множество симптоми – първоначално температура и втрисане, след което дойде гърлобол, после болки в мускулите и накрая загубих вкус и мирис за цяла седмица. Само няколко дни след мен се разболя и баща ми.

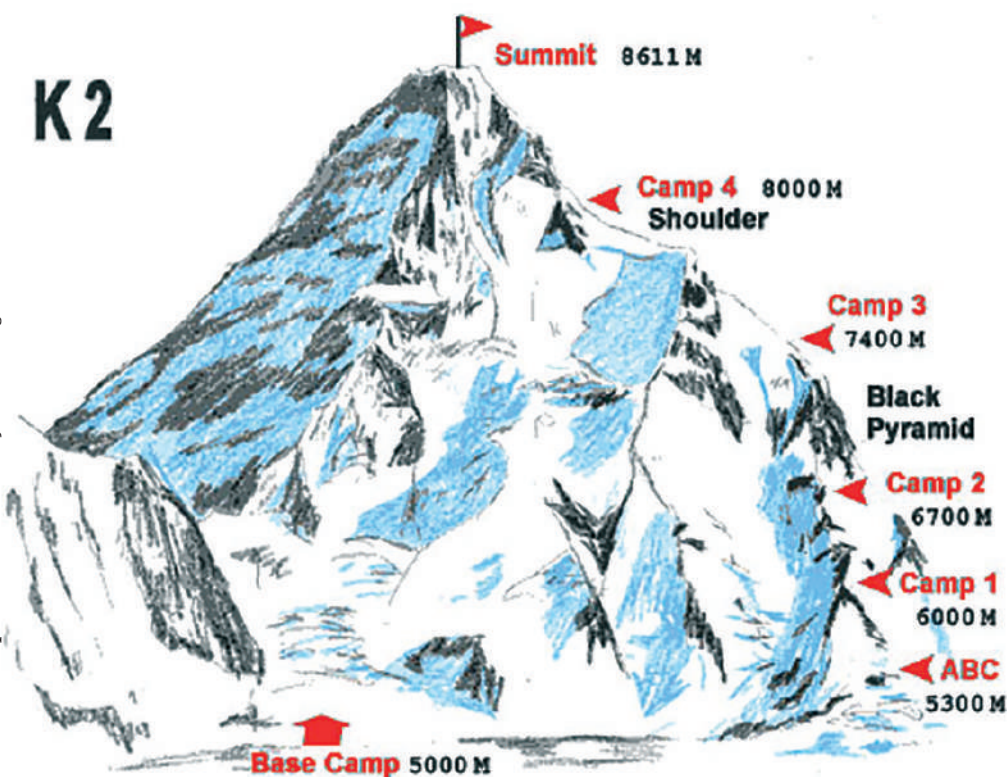
След като карантината приключи, се очаква да пуснат още четири нови станции на метрото. Аз смятам отново да се повозя на него и да отида на пикник, ако времето ми позволи.

Елица ПЕТРОВА

© adventurepakistan.com, фейсбук, yukunegu

K2

С адреналин в кръвта

Роген с адреналин в кръвта – така би могъл да бъде описан всеки авантюрист, решил да поеме по стръмните и заледени склонове на някой от осемхилядниците по света. Сред тях се нареждат и българите, които смело и безстрашно изкачват връх след връх в търсене на силни усещания или професионална удовлетвореност.

Небезизвестният алпинист Джон Муир пише, че „да отидеш в планината, означава да се прибереш у дома“. И именно у дома – в България, прехвърчат първите искри между любителя планинар и високите върхове. Любова помежду им става още по-силна в условия на пандемия, когато много от туристите намират убежище, сгушени именно в бялата преградка на планината.

„Туристите планинари не се повлияха от пандемията, през този период имаме рекорден брой регистрирани участници в движението „10-те планински първенеца“, коментира Веселина Цветкова от Българския туристически съюз. За да успеят да получат заветната златна туристическа значка, хоби алпинистите имат задача да покорят върховете Мусала, Вихрен, Ботев, Черни връх, Руен, Гоцев, Голям Перелик, Радомир, Руй и Богдан. По гумите ѝ в подобни приключения

все по-често се впускат и семейства с едно или две деца

Според собственика на датски туроператор и бивш председател на Асоциацията на българските туроперато-

Височинният туризъм – поредният бизнес или разходка на живот и смърт

ри и туристически агенти Димитър Попов непрофесионалисти проявяват сериозен интерес и към трекинг пътуванията зад граница. Оказва се, че най-любимата дестинация на българите е Килиманджаро. Според онлайн оферти 9-дневната експедиция до връх Ухуру ще ни струва между 2900 и 3600 лв. според маршрута, който изберем. Впечатление прави, че в крайната цена и на двесте предложения не влизат разходите за виза, самолетни билети до Найроби или наем на екипировка. Необходимите принадлежности и облекло за подобна обиколка никак не са малко – за да се справим с капризите на планината, ще са ни нужни спален чувал, зимни туристически обувки с гети, такива за аклиматизационните преходи, аптечка, чепчик и телескопични щекви. С покачването на надморската височина на върха скачат още цените на експедициите и екипировката. Така например 52-дневна експедиция до К2 струва между 17 и 33 000 щатски долара (27 000 – 52 000 лева) в зависимост от избрания пакет – пълно или стандартно обслужване. В първия случай получаваме кислороден комплект, включващ регулатор, маска и маркучи, четири цилиндъра с допълнителен кислород и личен шерп, който да

ни помага при изкачването. Според офертата в мрежата шерпът също получава 3 бутилки с кислород, маска и регулатор. На върха пък го очаква бонус в размер на 1500 долара. В случай че изберем стандартния пакет, не получаваме нито едно от тези удобства, но пък можем да се радваме на оборудване за базов лагер – палатка за храненятия, тоалетна, душ и соларно зарядно. На разположение на алпинистите ще има още готвач от Пакистан, електрогенератор и уюки токита. Макар да е вторият по височина връх в световен мащаб, К2 се оказва далеч по-труден за покоряване, отколкото първенеца Еверест и

В неговото подножие загиват 86 души

Сред тях е и българският алпинист Атанас Скатов. Смъртта му предизвика лавина от въпроси, сред които е най-важният – превърнал ли се е височинният туризъм в бизнес за шерпите, или пък си остава просто една разходка по тънката линия между живота и смъртта.

На 5 февруари 2021 г. България се събуди скована от новината, че Скатов е изчезнал в подножието на К2, а едва няколко часа по-късно е открит мъртъв. Трагедията постави на преден план една добре позната на алпинистите, но не и на останалия свят схема за печелене на пари. В свои интервюта мениджърът на алпиниста Мария Илиева разказва, че на 4 срещу 5 февруари се е наложило 21 души да нощуват в три двуместни палатки. Това

не им е позволило нито да се наспят, нито да се нахранят и стоплят. Колеги на Скатов

дори алармират за липса на вече заплатени бутилки с кислород

„Новите въжета не са били с еднакъв цвят от горе до долу, тоест не са били лесно разпознаваеми измежду многото стари. Имало е такива, които три седмици са били наранявани или затрупвани от силен снеговалеж“, подчертава тя. Оказва се, че в смъртния акт на алпиниста е посочено, че именно скъсване на обезопасителното въже се е превърнало в причина за инцидента.

Въпреки високата смъртност обаче не липсват ентузиастите, които имат желание да покорят К2 – през 2019 г. техният брой достигна 200 души. Еквадорският планински водач Карла Перес обяснява привличането между алпинистите и планината по много прост начин – подобни пътувания изпращат планинарите очи в очи със смъртта, те обаче ги учат и да обичат живота си повече.

Петя КРЪСТЕВА

Върховете на Скатов

- Първи и единствен българин, изкачил 11 пъти връх над 8000 метра.
- Изкачва четири осемхилядника за една календарна година (за 140 дни).
- Първи българин успял да завърши проекта „Седемте континентални първенеца“ за изкачване на най-високите върхове на седемте континента на планетата.
- Изкачва връх Еверест по северния и по южния ръб.
- Най-бързо българско изкачване на върхове над 8000 метра – Макалу (8481 м) в рамките на 94 часа; Еверест и Лхотце – за 5 дни и 11 часа през 2017 г.; Кангчендзюнга, Гашербрум 1 и Гашербрум 2 – за 64 дни през 2019 г.
- Най-бързо българско изкачване на един, два, три, четири, пет, седем и десет върха над 8000 м.

Вестник от студентите
за студентите

КАРИЕРИ

АМАНЕТ
Юни 2021 / Брой 8

Въпреки пандемията от COVID-19 из цял свят и отмяната на миналогодишното издание тази година се провежда песенният конкурс „Евровизия“. Участниците бяха 39.

Конкурсът се провежда в Роттердам, Нидерландия, след като Дънкан Лорънс спечели с песента Arcade с 498 точки за Нидерландия през 2019 г. В Тел Авив, Израел. Това е пета победа за страната на този конкурс. През 2020 г. Фестивалът не се състоя заради COVID-19. При обявяването на датите за конкурса през май т.г. стана ясно, че ще бъде използван дизайнът на сцената за май 2020 г., вдъхновен от слогана Open Up („Открий се“) и типичния нидерландски плосък пейзаж. Сценограф е германецът Флориан Вигер, който е проектирал сцените за още шест от конкурсите.

Виктория Георгиева е родом от Варна и почва да пее на единайсет години. Записва се във вокално студио „Ангелски гласове“, където неин учител по музика е Атанаска Липчева.

Тя участва на прослушване през първите три сезона на X Factor България, но така и не успява да спечели, най-вече заради възрастта си. Започва музикалната си кариера след участие в четвъртия сезон на X Factor България през септември 2015 г. Тя влиза в женския отбор, чийто с ментор е рапърът Криско. Остава в шоуто до девета седмица и се класира на шесто място.

На 25 ноември 2019 г. става ясно, че Виктория ще представлява България на „Евровизия 2020“. Тя и нейният спонсор Ligna Group създават песента Tears Getting Sober, която разказва за вътрешните страхи на хората – тема, която е много близка до самата нея. За съжаление,

Евровизия 2021 надделя над COVID-19

ние, поради пандемията от COVID-19 конкурсът „Евровизия 2020“ е отменен, но Виктория повторно е избрана да представлява България.

През юни 2020 г. певицата пусна новата си песен, озаглавена „Добре“. Песента е създадена в един от лагерите на „Евровизия“ и носи послание за надежда и ново начало. Няколко седмици по-късно тя и екипът ѝ прекарват десет дни отново в лагера на „Евровизия“, проведен в Бургас и Приморско, където създават няколко потенциални песни за Конкурса. През ноември тя издържа третия си сингъл – „Грозен плач“, който беше също толкова успешен, колкото и предишните ѝ гва. През януари 2021 г. Виктория обявява, че пуска нов албум. Проектът включва пет песни, които биха могли да представят България на „Евровизия 2021“. На 11 март е обявено, че песента, която Виктория ще изпълни, е Growing Up Is Olding.

Виктория успя да гонне-

се пето класиране на България във финала, а това ѝ даде право да се бори за голямата победа на 22 май. Българският представител на „Евровизия 2021“ изпъкна с емоционалното си изпълнение, което накара цялата публика в Роттердам да избухне в бурни аплодисменти. Комплиментите си не скрива и останалите участващи делегации, които определиха Виктория като един от големите фаворити за победа в тазгодишното издание на надпреварата. Ето какво споделя Виктория след класирането си за финал:

„Направихме го заедно! България е на финал на „Евровизия 2021“! Емоцията на сцената беше неопишуема и не можах да сдържа съзвучието си. Благодаря на всички, които ме подкрепиха – на семейството ми, на невероятните ми продуценти и на БНТ, които ми дадоха възможността да участвам на „Евровизия“, на генералните спонсори на българското участие, и най-вече на всички вас, които

то повярвахте в мен! На 22 май ще взема участие в големия финал на „Евровизия“ и ще пея за всички вас, защото това е нашият момент! Обичайте семейството си и оценявайте всеки миг в живота! Обичам ви!“

На 22 май победител на „Евровизия 2021“ стана рок групата „Манескин“ с рок песента Zitti e buoni („Млъкни и тихо“). Тя бе

най-слушаната в световен мащаб на музикалните платформи от всички участващи на песенния конкурс с над 26 милиона прослушвания от март до май включително. Специално за конкурса „Евровизия“ част от текста на парчето трябваше да бъде променен, защото в него има нецензурни изрази. Италия получи цели 318 точки от зрителския вот. На второ място остава представителката на Франция, която изпя песента Voila. Франция бе фаворит на букмейкърите. На трето място се класира Швейцария, чиято песен бе изпълнена на френски език и получи най-много точки от гласовете на националните журита. Сред останалите гържави на финал бяха Албания, Германия, Финландия, Азербайджан, Литва и Грузия.

Страната ни остана на 11-о място на тазгодишната „Евровизия“. При гласуването на журитата Молдова даде максимален брой точки на Виктория Георгиева, както и нашето жури направи същото за тяхната песен. Португалия също даде максимален брой точки (12). От Швейцария и Финландия получихме по 10 точки. Гръцкото и исландското жури ни дадоха 8 точки. Дания, Норвегия, Сърбия и Русия ни подкрепиха с по 6 точки. България получава 140 точки от журито, а от зрителите – 30. България и Гърция са с равен брой точки, като в този случай според правилата натежава зрителският вот вместо този на журитата. Няма поделено 10-о място.

Елица ПЕТРОВА

Продължение от стр. 3

да се гласува от постоянен адрес, тъй като много от заболялите се карантинират на други места. Срокът за промяна на адреса беше още по-кратък – 20 март. С тези ограничения много от потенциалните гласоподаватели се превърнаха в жертви на бюрокрацията и бяха лишени от упражняването на демократичните си права.

Проблеми възникнаха и при гражданите, които реално са подали декларации за смя-

Гласуване по време на...

на на адреса в срок. Дни преди изборния ден в ЦИК пристигнаха редица от сигнали и оплаквания от жители, на които им е било отказано гласуване от настоящ адрес. Отказът идва от местните администрации, отговарящи за формирането на подвижните секции. От ЦИК обещаха да отговорят писмено на всеки сигнал с обективна аргументация по случая.

Така преминаха вторите в историята парламентар-

ни избори в България по време на пандемия. За жалост обаче, те няма да са и последните. След резултатите от априлския вот и последвалите политически ходове в страната нови избори бяха насрочени за юли тази година. Въпреки всичко можем да сме сигурни в едно: вече знаем как се процедира, и новото нормално не би трябвало да е голямо предизвикателство за родната демокрация.

Петър ДАНЕВ

Осем златни статуетки „Оскар“ имат нови собственици от 25 април тази година. Големата ни надежда беше, че българката Мария Бакалова ще бъде сред тях. Това би било очакван за мнозина успех за безспорния ѝ талант, независимо че не всички приемат комедията „Борат 2“ безрезервно.

За съжаление, в категорията, за която бе номинирана – за поддържаща роля, статуетката грабна китайката Юн-Ю-Джун за ролята на бабата във филма „Минари“.

На пръв поглед, ролята на Бакалова не е особено сложна – тя играе Тутар, гъщерята на Борат, която се появява в продължението на комедията на Саша Барън Коен. Режисьорът не е създал еднотелен филм – той жонглира със средствата на комедията, бурлеската, сатира, полит/не/коректния фарс, фриволността и на места шокира добрите нрави. Но той си е такъв – който е гледал първата част на комедията, знае на какво е способен.

Според самата Бакалова филмът показва, „че хората не са съвсем наясно какво е да си жена“. Сюжетът, на пръв поглед, е прост. Той проследява израстването на едно бедно момиче – Тутар, гъщерята на Борат. Тя пристига с баща си от живо село в Казахстан в САЩ, където той иска да я подари на виден политик, за да спаси живота си, след като е компрометиран името на страната си.

Ако филмът се гледа само като развлекателна комедия, той е просто забавен. Същевременно обаче поставя сериозни въпроси за отношението към жената, за интимните човешки отношения, за отношението към религията, често предизвиква нямо повдигане на вежди и дори шокира на места с някои сцени, като бала, банския на Борат, сцената с „раждането на бебето“ и др.

Самият филм раздели голямо аудиторията, включително и у нас – от пълен възторг за смелостта си да

Наградите „Оскар“ 2021

Какво е да си жена

Героинята на Мария Бакалова в „Борат 2“ израства от неграмотно селско девойче до журналистка

казва някои неща, до неприемане на по-директните сцени в него.

Мария се справя с ролята си на първобитна дивачка, която обаче успява да наскочи себе си и да се издигне от неграмотно момиче от гълбоката провинция на света до красива светска дама, интервюираща Рудолф Джулиани – бившият кмет на Ню Йорк и член на екипа на бившия президент Тръмп.

За жалост, Мария не успя да получи заветната статуетка, но пък спечели наградата на критиката в конкуренция с имена като Глен Клоуз, Оливия Колман и Юн-Ю-Джун и бе номинирана освен за „Оскар“ за поддържаща роля и за „Златен глобус“.

В България освен възторжените отзиви за таланта ѝ имаше и хора, които не оценява ролята ѝ, включително и прекият ѝ преподавател в НАТФИЗ – проф. Иван Добчев. Той заяви, че ѝ „ръкопляска със снизхождението“ и не е в особен възторг от ролята ѝ, като каза, че я е „учил на гру-

зи неща“.

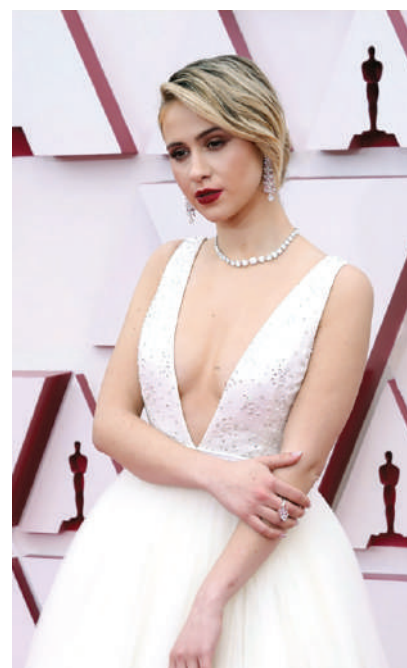
Проф. Божидар Манов – известен български кинокритик и преподавател в катедра „Киноведение и граматургия“, определя ситуацията около филма като „медиен прецедент“. В ролята на Бакалова съзира спонтанна искреност, от една страна, а от друга – определя на места актьорското ѝ поведение като излизачо „извън линията на добрия вкус“. Същевременно признава, че изпънеността ѝ е пълно с искреност, отиграна тийнейджърска невинност и мело/граматичен сантимент.

Кое то пък подсказва „талант, пържав рефлекс и добър актьорски диапазон“.

Много от колегите ѝ обаче я подкрепиха публично. Талантливата Теодора Духовникова написа във „Фейсбук“:

„Го, го, Мария Бакалова! Големо вдъхновение си“.

Онези, които не можаха да оценят високо ролята ѝ в „Борат 2“, може би просто не са харесали самия филм, неговата разкрепостеност и сме-

лост.

Филмът го голяма степен е и вид политическа и културна провокация към американските нрави, към едно общество, в което се оказва, че много неща се продават и купуват, без да са стоки, че моралът е разтегливо понятие, че силният печели. Все неща, които са стари като света, но казани с ироничната и провокационна усмивка на Саша Коен звучат често провокиращо и естествено, скандално! Коен поставя куп етически, естетически, политически и морални въпроси, но не си позволява да загълбае в тях, а предоставя на зрителя да разсъждава върху тях (ако му останат време и сили от смях).

Бакалова се вписва великолепно в тази бурлеска, показвайки привидно примитивен стил, който обаче се оказва само фасада. Заг нея се крие смела млада дама с много таланти, която в края на краищата надмозва провинциалното у себе си и заживява нов живот. Мария никъде не преиграва, остава вярна на режисьора Саша Коен, който умело я води, но същевременно ѝ дава шанс да покаже и сама на какво е способна.

Стефан ГЪРБЕВ

...конспиративните теории

Продължение от стр. 5
на населението срещу заразяване с коронавирус. Иронията в цялата ситуация е, че към онзи момент все още не беше изготвена нито една ваксина, но въпреки това хората протестираха срещу нещо, което все още не съществува.

Навсякъде по света пък лекарите се превърнаха от „герои“ в „терористи“. Интернет е пълен с фалши-

ви видеоклипове, показващи празни болници и спешни отделения, като се твърди, че лекарите фабрикуват новини за извънредно натоварване, за да печелят повече пари. Според отричащите пандемията извънредната ситуация в здравеопазването е измислица на медиите, целяща да помогне на политици и влиятелни хора, които искат задкулисно да манипулират света.

Ако не искаме да сме част от „стадото“, трябва да се научим да разпознаваме конспиративните теории. Независимо от шума, който се е вдигнал около разпространението на някаква новина, липсата на неоспорими факти и информация за произхода и източниците показва само едно – това е чисто и просто конспиративна теория.

Мария НИКОЛОВА

Вестник от ситудентите
за ситудентите

АВАНАР КАРИЕРИ
ЮНИ 2021 / Брой 8

Защо да изберем почивка в България?

Колкото и банално да звучи, България е страна, която се слави с най-красивата природа, уникални кътчета за отдих – както на планина, така и на море, и множество места с интересна история, които българите трябва да познават и посещават. Без значение дали сте почитатели на екзотичните плажове, на безкрайните планини, полета и гори, страната предлага уникални преживявания, които със сигурност трябва да бъдат предпочетени пред тези в чужбина. Страната ни е богата и на горещи минерални извори като са изградени много спа и балнеологични курорти, което е още една причина да погледнем на почивката тук като правилен избор.

Освен това изборът на почивка у нас спестява на всеки значителни средства за пътувания в чужбина, както и организация, свързана с подготвянето на заграничен паспорт и други документи. В ситуацията на пандемия в глобален мащаб, в която се намираме, почивката в България спестява и много нерви, теснове, осигурява повече спокойствие и сигурност. Така не само ще подпомогнем развитието на туризма и ще подкрепим местното, но можем да научим повече за избраното място и да почувстваме историята, която то съхранява.

Със сигурност има хора, които го последно не знаят кое кътче да посетят, докато почиват, колебаят се, отнема им много време да се организират, постоянно променят локациите и се чувстват объркани. В такива моменти идва помощта на така наречените „пътущащи блогъри“, които дават страхотни идеи, разказват свои-

те лични преживявания, споделят важна информация за конкретното място и дори насочват какви забележителности в близост могат да бъдат открити. Един от тях е Ели Иванова, която от години има блог – „Друми в гуми“, в който споделя защо хората трябва да се спират на българското и показва снимки от кътчетата, които посещава. Текстовете ѝ носят енергията на избраната от нея локация и това може да помогне на много хора да се докоснат до величествени места в страната, които не са си и представляли, че съществуват. Целта ѝ е да покаже, че в България има много интересни забележителности – културни, исторически, природни, които карат човек да се чувства жив и заслужават да бъдат посетени.

Провокирана както от информацията, която научих

от Ели Иванова, така и от факта, че самата аз пътувам често, реших да споделя няколко локации, които не са много познати. Ландшафтен исторически парк Градище, Долно Дряново, е място, което е изключително интересно и е добре да бъде включено в списъка ви „трябва да посетя“. То е праисторическо скално светилище, което почти отвсякъде е оградено с пропасти и красив каньон. Там могат да се видят каменни находки, оформени като части от човешко тяло, както и различни животински форми. В най-високата точка на светилището е изградена беседка, от която се открива страхотна гледка. Това е място в Родопите, което трябва да се преоткрие, за да може повече хора да се насладят на страхотните гледки, чистия въздух и шир, които то предлага.

Вълшебният извор край Де-

...Защото всеки сезон тук открива пред себе си красота, която си заслужава да бъде видяна

вня е място, на което според легендите се сбъдват желания. Намира се по пътя от Варна към Провадия, близо до град Девня, в подножието на варовиковите хълмове, наречени Кайраци. Там бликат около 30 извора, които са най-големите карстови извори в страната. Според преданията Вълшебният извор бил любимо място за отдих на Марциана – сестрата на римския император Траян, който през I в.пр.н.е. завладял тракийското селище, възникнало около изворите. До Хавуза (турското име, с което е известен изворот) са изворите Халкалията, Черният бездънен, Агата, Делидушка (Лугетина), Баш гъоз (Окото), Куртбей. Най-големият и пълноводен е Бездънният извор (Карагунсиз). Той образува езеро, което в миналото е било обрасло с госта растителност, но сега е изчистено и туристите могат да се любуват на красотата му, плавайки с лодка. Всяка секунда от Девненските извори се изливат около 3200 литра вода с постоянна температура (17 – 20 градуса), която не замръзва през зимата и не се влияе от сезонните климатични промени.

„Корабите“ в Синеморец са разкошен скален феномен и това е страхотна локация за разходки. Скалите са остри и отвесни, а до тях е заливът „Свети Яни“. Малко по-нагоду е рибарският пристан. Етимологията на произхода на имената в района води до извора, че в древен Синеморец

Продължава на стр. 11

„Имало едно време...“. Така започват приказките, нали? Онези за малки и големи, изпълнени с възшебства и магии, способни да променят света. Историята, която аз ще ви споделя, също разказва за едни нови възшебства, които оказаха и продължават да оказват силно влияние върху света, който сме си изградили. Тя започва обаче с нетрадиционното „Нямало едно време...“. Всеки сега си задава въпроса как ли ще продължи изречението. Може би някои от вас вече се досещат, други правят различни предположения, но моят отговор е този: нямало едно време цифрови технологии. Смартфони. Таблети. Лаптопи. Но за сметка на това е имало нормална жива комуникация между хората, повече изживени емоции и създадени спомени – нещо, което в наши дни се среща все по-рядко.

„Нямало едно време...“

Като част от поколение-то, намиращо се на границата между света преди смартфоните и този на бързо навлизащите в ежедневието ни технологии, съм видяла по малко, но достатъчно и от двата, за да направя своето заключение. Един цитат в социалните мрежи гласеше: „Ако човек няма контрол върху технологиите, те го ограбват подобно на наркотична зависимост“. В това са се превърнали всички технологии около нас – в зависимост, която не можем да спрем, а и не искаме.

Неоспорим е фактът, че навлизнането на цифровите технологии в ежедневието на обикновения човек има своите предимства, с които всеки вече е запознат – благодарение на тях, можем да се учим, да четем последните новини от цял свят, да търсим всякаква информация и да поддържаме връзка с близки хора, където и да се намират те. Основа за по-нататъшното развитие на цифровите технологии обаче ще се превърне изкуственият интелект, а неговото популяризиране ще се осигури от смартфоните. Тези най-популярни сегментни от електронни устройства могат да визуализират обекти, да чуят това, което чуваме, и дори да проведат разговор с нас. Именно затова всяка година сме свидетели на появата на все по-сложно създадени устройства, които постепенно заместват

човешките органи на възприятие – те не само чуват и виждат, но и започват да разбират.

В своя лекция по онлайн медията ТЕД специалистът по дигитална култура Кевин Кели споделя своята мрачна теория за нововъзникващото седмо царство, съставено от неодоушевени същества: Царство Техниума, включващо цялата техника и чийто създатели сме ние, хората. Това ново царство завладява напълно нашето ежедневие и еволюира със зашемяваща скорост, повличайки ни със себе си и водейки до значителни промени в досегашния ни начин на живот. Звучи плашещо, но това е реалността. Вече и да искаме, не можем да си представим свят без цифрови технологии. Да се събудим, без да проверим социалните си мрежи,

да отидем на почивка, без да споделим кадри с приятелите в мрежата, да отидем на концерт и да не запечатаме момента...

Всеки обаче реагира по различен начин на промените, които настъпват с популяризирането на технологиите. Все повече се усеща негативното им влияние върху поколението ни, пристрастено към тях. Като деца приемахме за даденост лесната и непринудена комуникация, която съществува между хората. Минувачите се поздравяваха, родителите се включваха в игрите на децата си, тийнейджърите се възползваха от хубавото време да се поразходят с приятели. Тази картина звучи колкото познато, толкова и като спомен от едно друго време, в което хората не се подминаваха, разсеяни

от телефона в ръцете си, родителите не стояха вторачени в екраните на смартфоните си и не побутваха такива на хленчещите си деца, за да ги успокоят; време, в което децата излизаха, за да играят и спортуват навън, а не да ловят покемони.

За добро или зло, в днешно време децата са откърмени с цифровите технологии. Все още неспособни да говорят, те са наясно как функционира даден смартфон или таблет – нещо, което се оказва понякога непосилна задача за по-възрастните. Някои хора смятат, че използването на такъв тип технологии от ранна възраст развива аналитичното мислене на децата. Простите невежеството ми, но не е ли това и основната функция на добрата стара книга? А може би греша? Може би светът сега е по-хубав в сравнение с този от моето детство.

Едно обаче знам със сигурност: „нямало едно време“ смартфони, таблети, лаптопи, но вече има и не ни остава нищо друго, освен да се пуснем по течението и да се надяваме, че този нов свят ще се окаже по-хубав.

Мария НИКОЛОВА

Продължение от стр. 10

са вилнели пирати. Смята се, че в местността „Корабите“ са палели огън на високите скали имитирайки фар и са примамвали търговските кораби да се разбият в скалите. До каменистото заливче до тях се стига бързо, като е препоръчително човек да е с марафонки, защото въпреки

Защо да изберем...

че пътеката е кратка, тя е стръмна и хлъзгава. Въпреки това усилията определено си заслужават. Всяко място в България носи емоция, история, чувство за свобода. Всеки, който желае да опознава страната, може да го напра-

ви, избирайки да посещава нови места, които да оставят невероятни спомени. В страната ни има невероятни кътчета и забележителности, които си заслужава да бъдат открити.

Виктория ЙОРДАНОВА

Ако има случай, който перфектно олицетворява американската телевизионна грама в съдебната зала, то без никакво съмнение това ще е делото на О'Джей Симпсън. Прочутият чернокож американски футболист е оправдан по обвиненията за убийствата на бившата му съпруга Никол Браун-Симпсън и нейния приятел Рон Голдман. Случилото се през 1995 г. може да се определи като истински културен феномен и национална мания, която кара милиони американци да останат по домовете си и да избягат от работа, за да разберат какво ще стане в следващия „епизод“ на тази истинска грама.

Случаят с О'Джей обаче далеч не е първият или последният, в който медиите обличат черната тога, вземат чукачето в свои ръце и влизат в ролята на съдия или най-малко на 13-я и фатален член на журито. Веднъж попаднал под зоркото око на медиите, дори и най-невинният може да стане виновен или обратното.

Журналистите невинно си дават сметка, че отразяването на съдебни дела може да повлияе на процеса. Законът не позволява в медията да се напише, че някой е „виновен“ или „невинен“, докато не излезе официална съдебна присъда. Но истината е, че медиите отдавна са се научили да слагат етикета „виновен“, без да използват тази гума. Това цели да покаже и документалната поредица „На съд пред медиите“ (Trial by media) на една от големите стрийминг платформи.

Едни от най-силните гуми в сериала са тези на адвокат, който обяснява, че когато влезеш в съдебната зала, не става толкова гума за закона, колкото го това кой ще разкаже по-добрата история. И това най-често се случва в медийния свят – независимо дали на вестникарската хартия, или по новинарския канал, едно дело се превръща в история, а в нея трябва да има добри и лоши. Рядко обаче публиката си дава сметка, че случващото се на екрана засяга живота на истински хора с родители, съпрузи, деца и приятели, а не просто за главни герои или злодеи в телевизионна грама.

В поредицата „На съд пред медиите“ са разгледани шест случая – някои изключително известни, други по-малко, в които медиите изиграват огромна роля. Продукцията

Виновен или невинен – кой решава?

Поредицата „На съд пред медиите“ разкрива влиянието на средствата за информация за изхода на едно дело

се фокусира върху съдебни дела, част от американската история през 80-те и 90-те, които хвърлят светлина върху сериозни социални проблеми, като полицейската жестокост, сексуалното насилие, политическата корупция. В нея се изследва най-вече как медийното отразяване е повлияло на всеки отделен случай и как това се е отразило върху оформянето на колективни нагласи у аудиторията и превръщането на тези случаи в сензации.

■ „Токшоу убийство“

В първия епизод от документалния сериал фокусът е върху „Шоуто на Джени Джоунс“. Случаят е познат като „Токшоу убийство“ и се развива през 1995 г. Тогава младеж на име Джон Шмитц разбира, че приятелят му Скот Амагъор го харесва в епизод за „Шоуто на Джени Джоунс“, който се снима прегрива публика от 100 – 250 души, но не бива излъчен по телевизията. Предаването гължи рейтинга си на скандалността и създаването на конфликти по време на ефир. Няколко дни по-късно Амагъор е застрелян и убит от Шмитц. Мотивът за убийството е, че е бил публично засрамен. Случаят придобива огромна медийна популярност и поставя под въпрос каква е ролята и отговорността на токшоуто в престъплението. Самото дело за убийството е излъчено по телевизионния канал Court TV, чийто собственик е компанията, продуцираща „Шоуто на Джени Джоунс“. Това ни кара да се замислим на какво е готова една телевизия за висок рейтинг.

■ „Героят от метрото“

Една от най-интересните и провокативните истории

от документалната поредица е тази на Бернард Гетц – бял американец, който през 1984 г. стреля и ранява четирима чернокожи тийнейджъри във вагон на метрото в акт на самозащита (по негови думи). Случаят веднага предизвиква сензация и повдига въпросите за расовата дискриминация, беззаконието в Ню Йорк и достъпа до огнестрелни оръжия. Гетц получава титла „героят от метрото“ (the subway vigilant) и подкрепата на медиите, които застават на неговата страна. Случаят прави Гетц нещо като национален герой за тези, които вярват, че той е жертвата и направеното от него е проява на смелост. Епизодът шокира освен с медийното отразяване на образа на Гетц, но и с това, че включва част от записите от неговото самопризнание и описание на случилото се. Той е оправдан по обвиненията за опит за убийство и нападение, а е признат за виновен за носене на нелегално оръжие.

Това, което прави документалната поредица толкова ефективна, е, че тя борава с факти и успява да ги представи по начин, по който те достигат до зрителите. Пасажи от вестници, а понякога дори само заглавия са достатъчни за зрителя да добие добра представа какво влияние всъщност са имали медиите върху тези 6 изключително различни случая. Сегменти от телевизионни и радио предавания, включително и интервюта с участвалите в делата адвокати, приятели и познати на „жертвите“, а понякога дори и техните собствени гуми, разкриват много от задкулиските моменти и тайни на тези трагични

случаи. Когато те са се развивали, са били точно това, което хората са искали – истории с добър и лош главен герой.

Някои може да спорят, че самата документална продукция прави точно това, в което обвинява медиите, разглеждали тези случаи от преди 15 – 25 години, и влиза в ролята на този, който произнася присъдата – „виновен“ или „невинен“. Но това не е така. И за момент документалната поредица не облича гългата черна тога, тя оставя на зрителите сами да преценят доколко редно или нередно е това, което виждат в американските трагедии.

Не на последно място, тя ни кара да се замислим променило ли се е нещо в медийния, но и в реалния свят за тези 30-ина години. През последните години видяното в документалната поредица се повтаря. Разликата е, че социалните мрежи са тези, които са поели щафетата и влизат в ролята на решаващия член на журито. Убийствата, случаите на корупция или сексуален тормоз са сред водещите теми всеки ден, а когато се случи трагедия, всеки има мнение по въпроса. А това да си изкажеш мнението, става ужасно лесно в света на интернет.

Истината е, че през последните години твърдението „невинен до доказване на противното“ отдавна е загубило силата си. А хората, изправени пред съда, се оказват „виновни до доказване на противното“ – поне в медиите. „На съд пред медиите“ припомня, че всяка новина, заглавие, коментар е от значение, а гумите имат повече тежест, отколкото понякога предполагаме.

Веселин ДАМАСКОВ

След месеци (пардон, години) външение, спекулации, очакване и изписани редове по темата в публичното пространство, „Приятелите“ се завръща! За първи път след забавния, трогателен и емоционален финал през вече далечната 2004 г. главният актьорски състав на популарния феномен се събира пред камера, за да увековечи постижението си и да накара милионите почитатели по цял свят да не откъснат поглед от екрана. И макар дългоочакваното продължение да е по-скоро неформален разговор, новините, че снимките за него са се случили в началото на април, със сигурност предизвикаха сериозен интерес в социалните мрежи.

Голямата премиера ще бъде по-късно тази година в каталога на стрийминг платформата HBO Max, а докато нетърпеливо очакваме отново да плеснем с ръце в такта на I'll Be There For You, ето разказ за всичко останало зад камерата. Защото понякога и 10 години не са достатъчни.

АКО ВСИЧКО БЕ ЗАПОЧНАЛО ТАКА...

В случай че не сте гледали сериала (не го вярваме, но все пак!), добре е да знаете, че двоен епизод в средата на сезон VI кара любимите „Приятелите“ да обърнат поглед към миналото и да се замислят какъв би бил животът им, ако нещата не бяха се случили по точно определен начин за всеки от тях. Това важи с пълна сила и за шоуто, още от самото име. Първоначалната идея за заглавие е *Insomnia Cafe*, следват други предложения като „Шестима за един“, докато накрая се стига до краткото и добре познато „Приятелите“. Оригиналната идея е историята да бъде фокусирана върху четирима главни герои, а Фийби и Чандлър да са с поддържащи роли, като за момент дори се появява предложение двамата да се оженият на по-късен етап. Екипът на NBC (телевизията, по която се е излъчвал сериалът в САЩ – бел.ред.) е настоявал да има само по една сюжетна линия на епизод, но

ЕДИН ЗА ШЕСТИМА,

ШЕСТИМА ЗА ЕДИН

Героите от любимия сериал промениха телевизионния ефир завинаги. И се завръщат много, много скоро...

сценаристите отказват и твърдо гържат на три, защото не искат да бъдат „като всеки друг sitcom“. Преди да бъде избран актьорският състав пък, планът за главния романс в компанията е между Моника и Джоуи, не между Рос и Рейчъл, както остава до последните минути. Този избор е направен, след като става ясна очевидната химия между Дженифър Анистън и Дейвид Шуимър. Определено не бяха „скъсали временно“!

ТЕ НЕ ЗНАЯТ, ЧЕ НИЕ ЗНАЕМ, ЧЕ ТЕ ЗНАЯТ...

Верните фенове обаче знаят, че във всеки сезон има по няколко специални епизода, един от които – винаги за Деня на благодарността. Факт е, че такъв липсва само във втория сезон на сериала. Друга интересна тайна от снимачната площадка е, че хладилникът в апартамента

на Моника и Рейчъл (едно от любимите места на главата на Джоуи, като оставим настрана суровите пуйки) наистина работел и там имало всякакви напитки за екипа. Статуята на бялото куче в апартамента на Джоуи пък е подарък на Дженифър Анистън от неин приятел, но тя го дава на екипа в момента, когато Джоуи забогатява и започва да си купува скъпи безсмислени вещи. Верен фен на продукцията дори успява да изчисли, че в хода на времето Джоуи глъжи на Чандлър общо около 119 760 голара.

Интересен (и малко отнемаш от естествено очарование) факт е, че сериалът никога не е бил сниман в Ню Йорк, а само и единствено в студиата на Warner Bros в Лос Анджелис, където се намират и фонтанът от отварящите кредити на шоуто. Единстве-

ното място, на което съвпадат реално и екранно време, е Лондон. Екипът на „Приятелите“ пътува за заснемането на епизодите със сватбата на Емили и Рос в края на четвърти сезон – точно когато сериалът навлиза в своя световен апогей и бива гледан от милиарди зрители пред малките екрани всяка седмица, далеч не само на територията на САЩ.

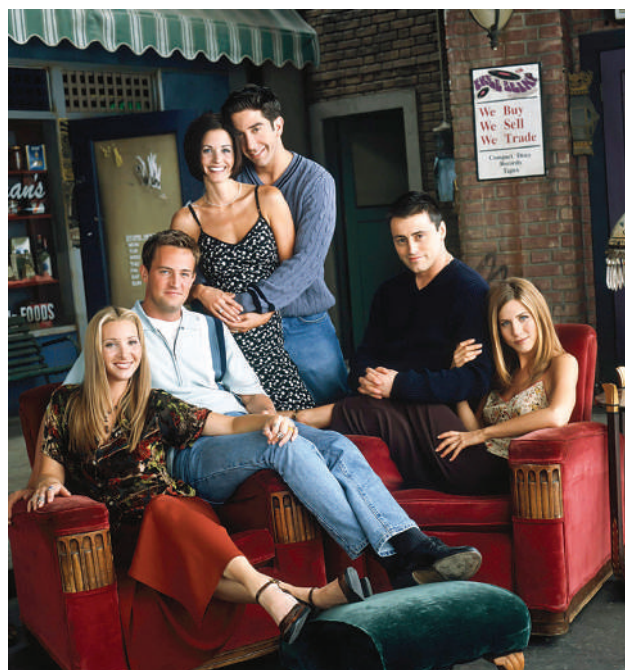
ФЕНОВЕ СРЕЩУ СЦЕНАРИСТИ

Няма да играем „Баламосани“, затова стреляме направо. След над 230 излъчени епизода, феновете определено задвижват мисълта си и не се притесняват да споделят налудничавите си теории онлайн. Тази, която успя да ни изненада до най-висока степен, представя все още бездомната Фийби в края на сериала, намеквайки, че всичко случило се в рамките на десетте сезона е изцяло продукт на въображението ѝ. Друга хипотеза гласи, че вероятно в даден момент Рос губи попечителство над Бен – сина от първия си брак, който той наглежда за кратки периоди в сезони 1–7. Простата причина за отсъствието му обаче е фактът, че момчето, което играе Бен, получава роля в друг проект и няма възможност да участва в снимките на два сериала. Следващата теория, на която бихте попаднали, ако се змурнете дълбоко във форумите, надали би изненадала и накарала някого да не повярва в нея. Въпреки голямото им приятелство, сексуалното напрежение между Фийби и Джоуи винаги е било очевидно и оставяйки настрана техните шеги по този въпрос, едно от често срещаните мнения гласи, че именно двамата са имали своите любовни моменти тайно от останалите. Защо не?

ЕДНО МИСИСИПИ, ДВЕ МИСИСИПИ, МИЛИОН МИСИСИПИ

За десет години „Приятелите“ успява да се превърне в безпрецедентен феномен. През 1997 г. актьорите се обе-

Продължава на стр. 14

Меган вече гледа напред...

Ясно е, че когато започнеш живот под светлината на прожекторите, правиш съзнателния избор никога повече да не се измъкнеш от погледите на любопитните фенове и настоятелните папарацци. Докато в Холивуд това изисква известни умения и голям екип зад гърба ти, когато си част от институция с вековна история, каквато е британската монархия, нещата придобиват съвсем различен вид, за който самата Меган Маркъл твърди, че не е била подготвена.

Знаете историята. Едно обикновено, макар и сравнително известно момиче, от смесен произход, с развод зад гърба си, се влюбва в принц и решава да се превърне в неговата принцеса. Милиарди хора гледат сватбата им, очакват раждането на детето им и къде с възхищение, къде с омраза, коментират всяка тяхна крачка. В началото на миналата година принц Хари и Меган обявиха, че се оттеглят от постове, че си на старши членове на британското кралско семейство, за да се посветят на самостоятелен живот. Посочените причини тогава са уклончиви, официални коментари по темата липсват, а фалшиви мнения – колкото ни сърце и душа желаят. Меганите

на Острова започват да квалифицират Меган като „ябълката на раздора“

а по пътя на логиката човек може да се запита – защо сме свикнали да ненавиждаме хора, които не познаваме? В колко от случаите им го каз-

Въпреки че доста други хора не могат да го направят

ваме право в лицето? И има ли всъщност нужда изобщо да го правим?

„Мога да говоря от личен опит. Казаха ми, че през 2019-а съм била най-обижданят човек в света – и от двата пола – споделя самата Маркъл по време на един от публичните си ангажименти в края на миналата година. –“Цялото това нещо е толкова голямо, че дори не може да си представите какво е чувството. Хората в он-лайн пространството не се интересуват дали сме на 15, или 25, те просто ще казват неща, които не са верни, и ще влияят на вашето психическо и емоционално здраве.“ Оказва се, че над 60% от хората, взели участие в проучва-

не на Университета в Кеймбридж, признават, че поне веднъж са пускали хейт коментари по адрес на груг човек, тъй като са усетили силния порив да го направят. Не защото някой ще им обърне внимание, а защото смятат, че обектът на нападите заслужава порицание.

За живота в кралското семейство може да се прочете (и изглежда) много, но дори вашето разбиране за тях да се изразява в избора на „правилния лагер“, не може да отрече нещо важно. Да, Кейт и Уилям са верните последователи на протокола, защото тяхната роля в най-скоро време ще бъде точно такава – да поемат управлението и да защитават вековните традиции на семейството. Меган и Хари решиха да поемат по другия път и това е напълно в реда на нещата. Очевидно е, че ако искаш да запазиш проблемите и търсенето на решенията им в

тайна, няма да гадеш интервю пред Опра Уинфри, което да промотираш като най-големия филм на годината. Няма да вземеш предпологаемо участие в биографична книга за живота ти и да пазиш мълчание, когато те питат за истината. Няма да подпишеш договор с Netflix и Spotify, за да разкажеш историята си пред милиони хора. А може би наистина трябва.

Колко са хората, които биха искали да виждат гадни заглавия за себе си на първите страници на таблоидите всеки ден? Вероятно малко, защото

все още съществуват персони, вярващи, че няма лоша реклама

Колко са желаещите да чуват коментари за цвѐта на кожата на все още нероденото си бебе? Със сигурност не много. Какъв тогава е проблемът да говориш в публичното пространство? Очевидно, когато широката аудитория смята, че не заслужава твое внимание, просто трябва да свикнеш с тази идея и да мълчиш. Истината обаче е, че сме свикнали винаги да гледаме в чуждия двор и да смятаме, че животът на останалите е по-интересен, по-наситен и съвсем естествено – обект на завист или ненавист. В интернет пространството има милиони доказателства за това как Кейт гържи бременния си корем пред фотографии, и това е определено като „сладко“, а за Меган е поредната публична демонстрация. Има също стотици заплахи, както и коментари, че тя не заслужава каквото и да било. Отново възниква въпросът – нормално ли е това да се случва във време, когато се предполага, че сме далеч от гилотината и паленето на клада? В крайна сметка, двамата с Хари няма да получат възможност да се качат на трона. Защо просто да не живеят живота си? Защо не го направим всички?

Димитър АНДОНОВ

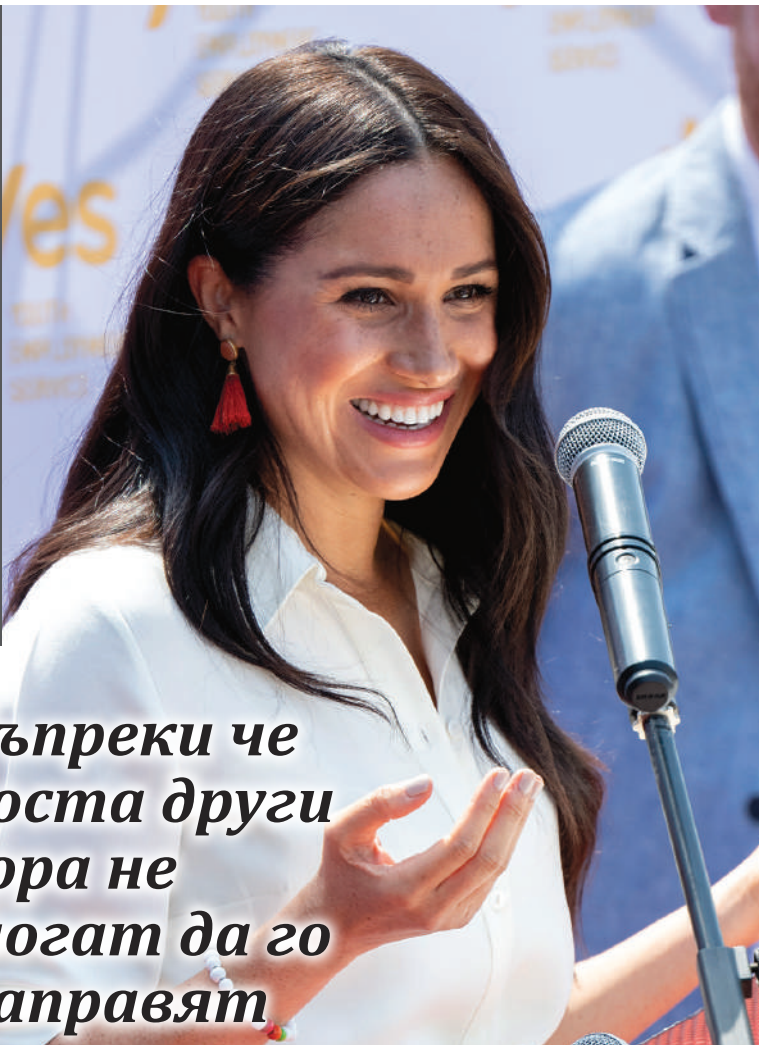
ЕДИН ЗА ШЕСТИМА...

Продължение от стр. 13

гуняват и преговарят с екипа за заплата, която достига до 100 000 долара на епизод. Това е първият път в телевизионната история, когато се случва нещо подобно, а до края на сериала сумата за един епизод е 1 000 000 долара. Последният епизод на шоуто е бил гледан от 55 милиона зрители, което го нарежда на четвърто място по гледаемост в историята на САЩ. На екипа бива предложен единадесети сезон, но членовете му отказват, тъй като смятат, че са достигнали заветния финал и не биха искали да развалят репутацията си с излишни сюжетни линии, нови герои и продължение на „една перфектно завършена история“.

През годините „Приятел“ е номиниран за различни награди над 400 пъти, а зрителите пред малките екрани никога не са по-малко от 30 милиона. Сценарият засяга много проблемни теми, релевантни и на нашето съвремие – сурогатното майчинство, хомосексуалността, сексистките шеги, порното, баланса между любовен живот и кариера. Всичко това по един непринуден, искрено забавен, но същевременно провокиращ мислене начин. С други думи, 5192 минути, 236 епизода, 10 години, шестима приятели, 7 деца, 9 сватби, 5 града, 4 апартамента и една епична история, която може да бъде описана само с „О, БОЖЕ МОЙ!“.

Димитър АНДОНОВ

МОДНАТА ИНДУСТРИЯ –

През изминалата една година животите ни се промениха във всеки един аспект. Смело можем да кажем, че доскоро нищо не беше същото, но за щастие – вече малко по малко успяваме да си върнем нормалния ритъм на живот. Пандемията беляза не малко браншове и модният не е изключение...

Модната индустрия е силно засегната от коронавируса в няколко аспекта. Като започнем от това, че според Boston Consulting Group приходите, генерирани от модната индустрия, са намалели с повече от една трета през 2020 г., което се равнява на около 640 млрд. долара загубени продажби. Това се дължи на факта, че хората бяха по-склонни да харчат парите си за потребности и не толкова за грехи. Особено имайки предвид локдауните, през които всички си стояхме у дома и нямаше причина да си купуваме нови аутфити, които можехме да разходим единствено между кухнята и хола.

Освен това и модата има срок на годност. Тенденциите идват и си отминават и това обръка много от браншовете, които не успяха да продават колекциите си. Много модни марки трябваше да затворят някои от магазините си. Всъщност вторият по големина моден търговец на гребно H&M планира да затвори 250 от своите 5000 магазина в световен мащаб, а собственикът на Zara Inditex SA вече затвори над 1000 магазина.

В отговор на пандемията от коронавируса и ней-

ПОРЕДНИЯТ ПОТЪРПЕВШ НА ПАНДЕМИЯТА

ните ефекти много модни марки преминават към цифрови решения. Например гореспоменатите Inditex SA инвестираха 3 милиарда долара в засилване на електронната търговия на вериги като Zara и Bershka. Освен това

тази тенденция към дигитализация се отразява и в модния маркетинг. Социалните мрежи се превърнаха в още по-ключов фактор за модния бранш. Много марки вече успешно са използвали платена реклама за своите маркетингови кампании.

Chatbots пък са цифрово решение за лесен начин да предложите по-персонализирано пазаруване, което води до по-висока удовлетвореност на клиентите и до повече продажби. Всъщност някои марки предлагат и виртуални магазини, с които да създават усещането, че паза-

рувате на място. Например Dior пусна виртуален магазин с 360-градусов изглед, където клиентите могат да преминават през целия магазин и да разглеждат артикулите точно както във физически магазин.

Друго нещо, което пострада госта от пандемията, са модните събития, и най-вече седмиците на модата. Столиците на модата Милано, Париж, Лондон и Ню Йорк не успяха да съберат най-влиятелните хора в модната индустрия, защото през изминалата година тези събития или бяха отложени или станаха напълно дигитални.

Общо казано, очаква се модната индустрия да загуби 35% от своя независим бизнес, 50% от италианските модни компании и производители са изложени на риск от колапс, монолитните универсални магазини са пропагнали, а освен това – да не забравяме и всички млади дизайнери, на които им се наложи да сложат на пауза кариерата си. Има и работници във фабриките, които са изоставени от търговците на бърза мода, служителите по магазините бяха съкратени и независимите бутици бяха затворени. Да не говорим, че с отменянето на много от модните събития без работа останаха модели, фотографи, фризьори и гримьори...

Но въпреки всички тези негативи, които са вследствие на пандемията, можем да се опитаме и да извлечем нещо позитивно от изминалата година. За никого не е тайна, че модната индустрия е сред най-силно замърсяващите, като произвежда около 1,2 милиарда тона въглеродни емисии годишно. Пандемията ни дава възможност да разгледаме тази индустрия и да преосмислим ценностите си, като помислим за отпазването, за количеството пари, за потреблението и за излишъка от облекло, който имаме всички. Време е да се обърне внимание на по-разумното потребление, на по-устойчивата мода и да спрем да робуваме на временните тенденции, които ще отминат следващия сезон.

Джулия ПЕТРОВА

Вестник „Алма матер“ е курсов проект на студентите от III курс, профил „Печат“, подготвен за печат по време на упражненията в „Учебна редакция – майсторски клас – 4“ с преподавател д-р Зина Соколова, катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“, ФЖМК на СУ. Графично оформление Александър Иванов

ALMA MATER

Брой 8, юни 2021

Вестник от студентите за студентите
Издание на Софийски университет
„Св. Климент Охридски“

Екип:

Веселин Дамасков, Виктория Йорданова, Димитър Андонов, Джулия Петрова, Елица Петрова, Кристина Димова, Мария Николова, Петър Данев, Петя Кръстева, Стефан Гърбев, Цветелина Тодорова

15

Вестник от студентите
за студентите

ALMA MATER МОДА
ЮНИ 2021 / Брой 8

Европейската суперлига, събитието, което преобрати футболния свят, който познаваме. Създаването ѝ се оказа факт, а в нея участие взеха някои от най-големите европейски футболни отбори.

Главните лица зад идеята са президентът на „Реал Мадрид“ Флорентино Перез, босът на „Ювентус“ Андреа Аниели и изпълнителният директор на „Манчестър Юнайтед“ Ед Уудуърд.

Идеята на Суперлигата е в нея да се съберат топотборите на Европа, които да могат по-често да играят един срещу друг. Предвиденият брой на отборите, които ще могат да вземат участие, е 20, като 15 от тях ще се считат за основатели. До 15 отбора не се стигна, като основателите си останаха 12 – „Манчестър сити“, „Манчестър Юнайтед“, „Челси“, „Ливърпул“, „Арсенал“, „Тотнъм“, „Реал Мадрид“, „Барселона“, „Атлетико Мадрид“, „Ювентус“, „Милан“ и „Интер“. Интересен факт е, че в опозиция на идеята останаха футболни колоси като немските „Байерн Мюнхен“, „Борусия Дортмунд“ и „РБ Лайпциг“, а също и френският шампион „Пари Сен Жермен“. В крайна сметка, за достигане на 20 отбора, участващи в лигата, 5 ще се класират ежегодно, като за това ще помагат постиженията им през сезона.

Зад цялостната концепция на турнира стои идеята за повече футболни срещи на възможно най-високо ниво. Предвидени са също и неограничени солидарни плащания към участващите клубове, които ще бъдат в пъти по-високи от тези, получавани от европейските турнири. Отделно е взета предвид и сума, с която отборите да могат да инвестират в подобряване на инфраструктурата, а също и да се справят с пораженията и финансовите загуби от коронакризата.

Срещите от Суперлигата са предвидени за изиграване

Суперлигата – суперпроблем и суперпровал

Как футболният свят беше разпокъсан между феновете и парите

по средата на седмицата, за да могат всички участващи отбори да се състезават за своите първенства, а също и да се запази изцяло шампионатният календар.

До такова нещо обаче не се стигна, защото от УЕФА и ФИФА не бяха никак очаровани от оттеглянето на отборите в свое собствено първенство. В отговор на това федерациите предвиха сериозни санкции както за участващите клубове, така и за играчите. Отборите, участващи в Европейската суперлига, няма да имат правото да се включат в местните първенства и европейските турнири. От друга страна, футболните, игра-

ещи за съответните клубове, няма да могат да играят за националните си отбори на европейското и на световното първенство.

Отцепването на дванадесетте отбора срещна огромно недоволство както от страна на феновете и отборите, които не бяха поканени, така и от страна на някои от футболистите на отборите основатели. Най-голям отзвук се появи в Англия. Реакциите не закъсняха, като още в същата вечер играчите на „Лийдс Юнайтед“ излязоха за закривка в мача срещу „Ливърпул“ с тениски с надпис „Футболът е за привържениците“, както и с фланелки с логото на Шампионска лига, гласящи „Заслужете си го“. Феновете на различните клубове, от своя страна, също изразиха недоволството си, като се събраха пред стадионите с плакати, показващи, че са против участието на любимия им тим в Европейската суперлига.

преминал заради събралата се фенска маса, заради което началото на срещата закъсня с 15 минути. Наложиха се даже Петър Чех – една от легендите на „Челси“, да поговори с феновете в опит да ги успокои.

Оказа се, че всичко това не е било напразно, защото известно време след това „Челси“ обяви отказа си от участието в Европейската суперлига, а на следващия ден излезе и с официално изявление. В крайна сметка, всички отбори от топшестията на Англия обявиха отказа си от участието в лигата. Същият пример взеха и италианските и испанските отбори, като последни в лигата останаха „Ювентус“, „Барселона“ и „Реал Мадрид“.

Въпреки оттеглянето на английските клубове феновете останаха разочаровани от управлението и политиката на любимите им тимове. Това доведе до масови протести с искане за промени в ръководните позиции. Най-ярко беше недоволството на привържениците на „Ливърпул“ и на „Манчестър Юнайтед“, в резултат на което дългогодишният изпълнителен директор на „червените дяволи“ Ед Уудуърд подаде оставка. Това обаче не беше достатъчно за феновете, които продължиха да настояват за смяна на собствеността на двата тима.

В крайна сметка, проектът за Европейска суперлига така и не събра достатъчно подкрепа, за да се осъществи, поне засега. Феновете напомниха, че футболът е повече от бизнес и е спорт за всеки, не само за богатите.

Цветелина ТОДОРОВА

